

Βρυξέλλες, 13.1.2025
COM(2025) 4 final

2025/0001 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹ (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε κάθε κράτος μέλος να εφαρμόζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 2 Ιουλίου 2024, η Ελλάδα ζήτησε την άδεια να παρεκκλίνει από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας ΦΠΑ ώστε να μπορεί να επιβάλει υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση στις συναλλαγές μεταξύ υποκειμένων στον φόρο εγκατεστημένων στην Ελλάδα (συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, B2B).

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 24ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Ελλάδα. Με επιστολή της 25ης Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ελλάδα ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση παρέκκλισης, βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, προκειμένου να της επιτραπεί να εφαρμόσει την υποχρέωση έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων για συναλλαγές μεταξύ υποκειμένων στον φόρο εγκατεστημένων στην Ελλάδα. Η Ελλάδα διαθέτει ψηφιακή πλατφόρμα υπό την ονομασία myDATA. Οι οντότητες που υποχρεούνται να τηρούν λογιστικά αρχεία, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, οφείλουν να διαβιβάζουν δεδομένα συναλλαγών εσόδων και εξόδων στην εν λόγω πλατφόρμα.

Επί του παρόντος, υπάρχουν διάφοροι δίαυλοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διαβίβαση των δεδομένων στην πλατφόρμα. Μετά την εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης στην Ελλάδα, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα αποτελέσουν τον κύριο δίαυλο για τη διαβίβαση αυτή, με τα στοιχεία τους να τροφοδοτούν άμεσα την πλατφόρμα myDATA. Ως εκ τούτου, οι πληροφορίες θα φθάνουν σε πραγματικό χρόνο και με υψηλό επίπεδο ποιότητας, καθιστώντας ευκολότερο και ταχύτερο για τη φορολογική διοίκηση τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Επιπλέον, οι πληροφορίες που θα λαμβάνονται θα χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση προσυμπληρωμένων δηλώσεων ΦΠΑ, βοηθώντας τις επιχειρήσεις να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τον ΦΠΑ.

Επιπρόσθετα, βρίσκεται σε εξέλιξη η δημιουργία ενός ψηφιοποιημένου εργαλείου για τη μεταφορά εμπορευμάτων, το οποίο αξιοποιεί τις δυνατότητες της ψηφιακής πλατφόρμας myDATA. Το εργαλείο αυτό αποσκοπεί στην ψηφιακή παρακολούθηση όλων των αγαθών που παραδίδονται σε πραγματικό χρόνο. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με την ηλεκτρονική έκδοση εγγράφων για τη μεταφορά αγαθών τέθηκε σε εφαρμογή το 2024, προετοιμάζεται δε η εφαρμογή επιχειρησιακού και τεχνικού πλαισίου για τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης των υποκειμένων στον φόρο.

Τα διάφορα μέτρα που έχουν εφαρμοστεί μέχρι στιγμής βοήθησαν την Ελλάδα να μειώσει το έλλειμμα ΦΠΑ της. Σύμφωνα με την έκθεση για το έλλειμμα ΦΠΑ στην ΕΕ², την οποία

¹ EE L 347 της 11.12.2006, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

² [VAT gap in the EU \(Έλλειμμα ΦΠΑ στην ΕΕ\) — Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ \(europa.eu\)](#)

δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το έλλειμμα συμμόρφωσης με τον ΦΠΑ μειώθηκε από 29,1 % το 2017 σε 17,8 % το 2021, σύμφωνα δε με τις προβλέψεις για το 2022 αναμένεται κατακόρυφη μείωση του εν λόγω ποσοστού. Κατά τις ελληνικές αρχές, η θέσπιση υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα συμβάλει στην περαιτέρω μείωση αυτού του ποσοστού, καθώς μπορεί να αποτελέσει σημαντικό μέσο για την καταπολέμηση της κυκλικής ή αλυσιδωτής απάτης, επιτρέποντας στις φορολογικές αρχές να εντοπίζουν τα εμπλεκόμενα μέρη εντός συντομότερου χρονικού διαστήματος.

Σύμφωνα με την Ελλάδα, η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα είναι επίσης επωφελής για τους υποκείμενους στον φόρο, παρέχοντάς τους προσυμπληρωμένες δηλώσεις ΦΠΑ και επιτρέποντας την έγκαιρη διεκπεραίωση των αιτήσεων επιστροφής φόρου.

Η υλοποίηση της διαβίβασης δεδομένων στην πλατφόρμα myDATA αποτελεί σταδιακή διαδικασία που ξεκίνησε το 2018, με διάφορες ενημερωτικές εκστρατείες, δοκιμές και πιλοτικά έργα. Στη διαδικασία δοκιμών συμμετείχαν υποκείμενοι στον φόρο, λογιστές, εταιρείες λογισμικού και πάροχοι υπηρεσιών.

Η διαβίβαση δεδομένων στην πλατφόρμα myDATA μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω πέντε διαφορετικών διαύλων διαβίβασης: 1) αδειοδοτημένοι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικής τιμολόγησης, 2) προγράμματα λογισμικού (ERP) για την έκδοση τιμολογίων και τη διαχείριση λογιστικών εγγραφών, 3) ειδικό έντυπο καταχώρισης δεδομένων, απευθυνόμενο σε μικρές οντότητες, το οποίο παρέχεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) υπό ορισμένες προϋποθέσεις, 4) ηλεκτρονικοί μηχανισμοί για την έκδοση εγγράφων συναλλαγών λιανικής και 5) εφαρμογή έκδοσης και διαβίβασης τιμολογίων υπό την ονομασία «timologio», η οποία παρέχεται από την Α.Α.Δ.Ε.

Ειδικότερα, η εφαρμογή «timologio» παρέχεται δωρεάν και θεωρείται αξιόπιστη λύση για κάθε είδος επιχειρήσεων, ιδίως δε για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, για σκοπούς έκδοσης και διαβίβασης δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Μόλις χορηγηθεί η παρέκκλιση, η Ελλάδα σχεδιάζει να επεκτείνει τη λειτουργικότητα της εν λόγω εφαρμογής, η οποία θα καταστεί τρόπος συμμόρφωσης με την εντολή ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Σύμφωνα με την Ελλάδα, το αρχικό κόστος εγγραφής σε πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικής τιμολόγησης ή αναβάθμισης των υφιστάμενων προγραμμάτων διαχείρισης (εμπορικού/λογιστικού, ERP) που χρησιμοποιούν οι οντότητες αναμένεται να αντισταθμιστεί από τη μείωση του λογιστικού κόστους (κόστος έκδοσης, αποστολής και τήρησης τιμολογίων), αλλά και από τη γενική βελτίωση των ψηφιακών υπηρεσιών που αναμένεται να διευκολύνει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας μεταξύ των οντοτήτων. Η Ελλάδα παρέχει φορολογικά κίνητρα στους υποκείμενους στον φόρο που μεταβαίνουν στην ηλεκτρονική τιμολόγηση έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Κατά συνέπεια, οι οικονομικές οντότητες θα εκπληρώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις αμέσως και με χαμηλότερο κόστος. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση θα συμβάλει επίσης στον στόχο της διαβίβασης διαβαθμισμένων πληροφοριών «μόνον άπαξ», δεδομένου ότι, μέσω της διαλειτουργικότητας, θα εκπληρώνονται περισσότερες από μία υποχρεώσεις για τις οντότητες, προκαλώντας αντίστοιχο περιορισμό των σφαλμάτων και των διοικητικών δαπανών.

Η πλατφόρμα myDATA δεν απαιτεί να διαβιβάζονται στην πλατφόρμα όλα τα δεδομένα του τιμολογίου, αλλά μόνον εκείνα που έχουν σημασία για φορολογικούς σκοπούς.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των συστημάτων ηλεκτρονικής τιμολόγησης που χρησιμοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ελλάδα επιτρέπει την έκδοση τιμολογίων που συμμορφώνονται με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών

τιμολογίων και τον κατάλογο των συντακτικών δομών του που δημοσιεύθηκε στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/1870 της Επιτροπής³.

Το άρθρο 218 της οδηγίας ΦΠΑ προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να αποδέχονται ως τιμολόγια όλα τα έγγραφα ή μηνύματα σε χαρτί ή με ηλεκτρονική μορφή. Συνεπώς, η Ελλάδα επιθυμεί να της χορηγηθεί παρέκκλιση από το προαναφερόμενο άρθρο της οδηγίας ΦΠΑ, ώστε μόνο τα έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή να μπορούν να θεωρούνται τιμολόγια από την ελληνική φορολογική διοίκηση.

Το άρθρο 232 της οδηγίας ΦΠΑ ορίζει ότι η χρήση ηλεκτρονικού τιμολογίου υπόκειται στην αποδοχή του αποκτώντος τα αγαθά ή του λήπτη των υπηρεσιών. Η θέσπιση υποχρέωσης ηλεκτρονικής τιμολόγησης στην Ελλάδα καθιστά, κατά συνέπεια, απαραίτητη την παρέκκλιση από το εν λόγω άρθρο, ώστε ο εκδότης να μην χρειάζεται πλέον να λάβει τη συγκατάθεση του αποκτώντος τα αγαθά ή του λήπτη των υπηρεσιών για την αποστολή του τιμολογίου σε ηλεκτρονική μορφή.

Οι παρεκκλίσεις χορηγούνται κατά κανόνα για περιορισμένο χρονικό διάστημα ώστε να παρέχεται η δυνατότητα να αξιολογηθεί αν το ειδικό μέτρο είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό, και να παρέχεται στα κράτη μέλη χρόνος για να θεσπίσουν άλλα συμβατικά μέτρα για την αντιμετώπιση του εκάστοτε προβλήματος μέχρι τη λήξη του μέτρου παρέκκλισης.

Επιπλέον, πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους κανόνες ΦΠΑ για την ψηφιακή εποχή⁴ (στο εξής: πρόταση για τον ΦΠΑ στην ψηφιακή εποχή) βρίσκεται επί του παρόντος υπό συζήτηση στο Συμβούλιο. Με την εν λόγω οδηγία θα τροποποιηθεί το άρθρο 218 και θα απαλειφθεί το άρθρο 232 της οδηγίας ΦΠΑ. Η μεταρρύθμιση αυτή, μόλις εγκριθεί, θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, εξαλείφοντας την ανάγκη αίτησης περαιτέρω παρεκκλίσεων από την οδηγία ΦΠΑ για την εφαρμογή των εν λόγω συστημάτων. Ως εκ τούτου, η άδεια που επιτρέπει στην Ελλάδα να συνεχίσει να παρεκκλίνει από τα άρθρα 218 και 232 θα πρέπει να χορηγηθεί μόνο για την περίοδο που απαιτείται έως ότου τεθεί σε ισχύ η εν λόγω μεταρρύθμιση.

Συνεπώς, προτείνεται η χορήγηση της άδειας έως τις 30 Ιουνίου 2026. Δεδομένης της σύντομης περιόδου για την οποία χορηγείται η εν λόγω παρέκκλιση, σε περίπτωση που η Ελλάδα χρειαστεί να παρατείνει περαιτέρω την εν λόγω άδεια, δεν αναμένεται να χρειαστεί έκθεση.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το άρθρο 218 της οδηγίας ΦΠΑ θέτει τα τιμολόγια σε χαρτί και σε ηλεκτρονική μορφή επί ίσοις όροις, προβλέποντας ότι τα κράτη μέλη αποδέχονται ως τιμολόγια όλα τα έγγραφα ή μηνύματα σε χαρτί ή με ηλεκτρονική μορφή. Σύμφωνα με το άρθρο 232 της οδηγίας ΦΠΑ, η χρήση ηλεκτρονικού τιμολογίου υπόκειται στην αποδοχή του αποκτώντος τα αγαθά ή του λήπτη των υπηρεσιών. Η υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως προβλέπεται από την Ελλάδα, παρεκκλίνει πράγματι από τις δύο αυτές διατάξεις.

³ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/1870 της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς του ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων και του καταλόγου των συντακτικών δομών αυτού σύμφωνα με την οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 266 της 17.10.2017, σ. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2017/1870/oj).

⁴ COM/2022/701 final.

Η παρέκκλιση μπορεί να εγκριθεί βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, για λόγους απλούστευσης της διαδικασίας είσπραξης του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής. Η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης για συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) θα συμπληρώσει την υφιστάμενη ψηφιακή πλατφόρμα myDATA, η οποία χρησιμοποιείται για την υποβολή δεδομένων στη φορολογική διοίκηση. Η υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση θα επιτρέψει την αποστολή των δεδομένων στην εν λόγω πλατφόρμα σε πραγματικό χρόνο, διασφαλίζοντας παράλληλα την υψηλότερη δυνατή ποιότητα των υποβαλλόμενων δεδομένων. Επιπλέον, θα απλουστεύσει τις υποχρεώσεις των υποκειμένων στον φόρο όσον αφορά τον ΦΠΑ, επιτρέποντας την κατάρτιση προσυμπληρωμένων δηλώσεων ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, η προβλεπόμενη υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση θα συμβάλει τόσο στην απλούστευση των υποχρεώσεων ΦΠΑ για τους υποκειμένους στον φόρο όσο και, ιδίως, στην καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Η παρέκκλιση που ζήτησε η Ελλάδα είναι σύμφωνη με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής.

Παρόμοιες άδειες, οι οποίες επιτρέπουν στην Ιταλία, τη Γαλλία, την Πολωνία, τη Γερμανία και τη Ρουμανία να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας ΦΠΑ προκειμένου να εφαρμόσουν υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, χορηγήθηκαν με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 του Συμβουλίου⁵ (η οποία παρατάθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2251 του Συμβουλίου⁶), την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/133 του Συμβουλίου⁷, την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/1003 του Συμβουλίου⁸, την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/1551 του Συμβουλίου⁹ και την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/1553 του Συμβουλίου¹⁰.

Η Επιτροπή εξέδωσε το 2020 την *«Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: σχέδιο δράσης για δίκαιη και απλή φορολόγηση που στηρίζει τη*

⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2018, με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 99 της 19.4.2018, σ. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/593/oj).

⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/2251 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2021, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/593 με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να θεσπίσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 454 της 17.12.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/2251/oj).

⁷ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/133 του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 2022, με την οποία επιτρέπεται στη Γαλλία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 20 της 31.1.2022, σ. 272, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/133/oj).

⁸ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/1003 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2022, με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 168 της 27.6.2022, σ. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1003/oj).

⁹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/1551 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 2023, με την οποία επιτρέπεται στη Γερμανία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 188 της 27.7.2023, σ. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1551/oj).

¹⁰ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/1553 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 2023, με την οποία επιτρέπεται στη Ρουμανία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 188 της 27.7.2023, σ. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1553/oj).

στρατηγική ανάκαμψης»¹¹. Μία από τις δράσεις που προβλέπονται στο εν λόγω σχέδιο δράσης είναι η έγκριση από την Επιτροπή νομοθετικής πρότασης για τον εκσυγχρονισμό των υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων ΦΠΑ. Όπως αναφέρεται στο σχέδιο δράσης, η εν λόγω πρόταση αναμένεται, μεταξύ άλλων, να συμβάλει στον εξορθολογισμό των μηχανισμών υποβολής στοιχείων που μπορούν να εφαρμοστούν για τις εγχώριες συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται επίσης η ανάγκη περαιτέρω επέκτασης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Ως αποτέλεσμα του εν λόγω σχεδίου δράσης, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 8 Δεκεμβρίου 2022, την πρόταση για τον ΦΠΑ στην ψηφιακή εποχή, η οποία συζητείται στο Συμβούλιο. Με την εν λόγω οδηγία θα τροποποιηθεί το άρθρο 218 και θα απαλειφθεί το άρθρο 232 της οδηγίας ΦΠΑ. Η μεταρρύθμιση αυτή, μόλις εγκριθεί, θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, εξαλείφοντας την ανάγκη αίτησης περαιτέρω παρεκκλίσεων από την οδηγία ΦΠΑ για την εφαρμογή των εν λόγω συστημάτων. Για τον λόγο αυτόν, μόλις η εν λόγω πρόταση οδηγίας μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου δεν θα έχει πλέον καμία πρακτική ισχύ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται η πρόταση, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και δεν συνιστά υποχρέωση.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα εφαρμόζει προοδευτικά, από τον Σεπτέμβριο του 2023 έως τον Ιανουάριο του 2025, την υποχρεωτική χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών / δημόσιου τομέα (B2G) κατόπιν εφαρμογής της οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων¹². Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από την Ελλάδα, η χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης εξαπλώνεται όλο και περισσότερο μεταξύ των επιχειρήσεων. Κατά μέσον όρο, σε καθημερινή βάση, διαβιβάζονται περισσότερα από 1 700 000 ηλεκτρονικά τιμολόγια και αποδείξεις λιανικής μέσω ενός παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρονικής τιμολόγησης, περισσότερα από 4 700 000 έγγραφα μέσω προγραμμάτων λογισμικού, περισσότερα από 62 000 έγγραφα μέσω της εφαρμογής «timologio» και περισσότερα από 9 000 έγγραφα μέσω του ειδικού εντύπου καταχώρισης. Η εφαρμογή «timologio» παρέχεται δωρεάν και είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για τη συμμόρφωση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.

Το σύστημα λαμβάνει υπόψη τα κύρια χαρακτηριστικά που ορίζονται στην πρόταση για τον ΦΠΑ στην ψηφιακή εποχή, ώστε να αποφευχθεί το περιττό κόστος προσαρμογής κατά την

¹¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:e8467e73-c74b-11ea-adf7-01aa75ed71a1.0017.02/DOC_1&format=PDF

¹² EE L 133 της 6.5.2014, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/55/oj>.

έναρξη ισχύος της εν λόγω πρότασης. Στο πλαίσιο αυτό, επιτρέπεται η διαβίβαση τιμολογίων με τη χρήση λογιστικού λογισμικού ή μέσω παρόχων υπηρεσιών. Οι φορολογούμενοι θα μπορούν να ανταλλάσσουν ηλεκτρονικά τιμολόγια σύμφωνα με το πρότυπο της ΕΕ και θα υποβάλλουν μόνο τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για φορολογικούς σκοπούς και όχι ολόκληρο το τιμολόγιο.

Η υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών τιμολογίων θα εφαρμόζεται μόνο σε συναλλαγές μεταξύ υποκειμένων στον φόρο εγκατεστημένων στην Ελλάδα. Το μέτρο δεν θα επηρεάσει τις εταιρείες που δεν είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, ακόμα και αν είναι εγγεγραμμένες εκεί για σκοπούς ΦΠΑ, και δεν θίγεται το δικαίωμα λήψης τιμολογίου σε χαρτί σε περίπτωση ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών σε τελικούς καταναλωτές δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του μέτρου.

Η παρέκκλιση είναι επίσης χρονικά περιορισμένη έως ότου οι εναρμονισμένοι κανόνες επιτρέψουν στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση.

Συνεπώς, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, ήτοι την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής και την παράλληλη υποβοήθηση της απλούστευσης της διαδικασίας είσπραξης του ΦΠΑ.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτεινόμενη νομική πράξη: εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, η παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο με έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Καταλληλότερη νομική πράξη είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση θα έχει αντίκτυπο τόσο στη φορολογική διοίκηση όσο και στους υποκείμενους στον φόρο.

Η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα παράσχει ταχύτερα και υψηλότερης ποιότητας δεδομένα στην πλατφόρμα myDATA, βοηθώντας τις φορολογικές αρχές στον εντοπισμό της μη υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ ή της υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ για χαμηλότερα ποσά. Θα τις βοηθήσει επίσης να καταπολεμήσουν την κυκλική ή αλυσιδωτή απάτη, δίνοντας στις φορολογικές αρχές τη δυνατότητα να εντοπίζουν τα εμπλεκόμενα μέρη εντός συντομότερου χρονικού διαστήματος.

Η Ελλάδα έχει ήδη μειώσει το έλλειμμα συμμόρφωσης με τον ΦΠΑ από 29,1 % το 2017 σε 17,8 % το 2021. Η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα συμβάλει στην περαιτέρω μείωση αυτού του ποσοστού.

Επιπλέον, η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα περιορίσει τα σφάλματα στην υποβολή των δεδομένων. Αυτό θα συμβάλει στη μείωση του κόστους που βαρύνει τόσο τη φορολογική διοίκηση όσο και τους υποκείμενους στον φόρο, αποφεύγοντας την επιβάρυνση που προκύπτει από τη διαδικασία διόρθωσης τέτοιων σφαλμάτων.

Η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης δεν θα είναι ιδιαίτερα επαχθής για τις επιχειρήσεις, καθώς αποτελεί ήδη συνήθη πρακτική σε πολλούς τομείς της οικονομίας και καθίσταται υποχρεωτική στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Όπως εξηγείται ανωτέρω, σημαντικό μέρος της υποβολής στοιχείων στην πλατφόρμα myDATA πραγματοποιείται ήδη μέσω ηλεκτρονικών τιμολογίων.

Επιπλέον, η ηλεκτρονική τιμολόγηση θα διευκολύνει την έκδοση προσυμπληρωμένων δηλώσεων ΦΠΑ, γεγονός που θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τον ΦΠΑ. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση θα συμβάλει επίσης στην ταυτόχρονη εκπλήρωση περισσότερων της μίας υποχρεώσεων, με αντίστοιχο περιορισμό των σφαλμάτων και των διοικητικών δαπανών.

Το κόστος για τις επιχειρήσεις που προκύπτει από την προσαρμογή στην ηλεκτρονική τιμολόγηση θα πρέπει να αντισταθμιστεί, σύμφωνα με την Ελλάδα, από τη μείωση του κόστους που προκύπτει από την έκδοση, την αποστολή και την τήρηση τιμολογίων σε σύγκριση με την τρέχουσα κατάσταση, αλλά και από τα οφέλη για τους υποκείμενους στον φόρο, τα οποία προκύπτουν από τη βελτίωση των διαδικασιών τους μέσω της ψηφιοποίησης.

Για να μειωθεί η επιβάρυνση των επιχειρήσεων από αυτή τη μετάβαση, η Ελλάδα παρέχει φορολογικά κίνητρα στους υποκείμενους στον φόρο που μεταβαίνουν στην ηλεκτρονική τιμολόγηση έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, παρέχει δε δωρεάν και την εφαρμογή «timologio», η οποία επιτρέπει τη συμμόρφωση με την υποχρέωση υποβολής στοιχείων.

Επιπλέον, το σύστημα ηλεκτρονικής τιμολόγησης και υποβολής στοιχείων θα ακολουθεί τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος που περιλαμβάνεται στην πρόταση για τον ΦΠΑ στην ψηφιακή εποχή. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη δαπανών για τους υποκείμενους στον φόρο και τη φορολογική διοίκηση.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 2 Ιουλίου 2024, η Ελλάδα ζήτησε άδεια για ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, ώστε να θεσπίσει υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση για όλες τις συναλλαγές μεταξύ υποκειμένων στον φόρο εγκατεστημένων στο έδαφος της Ελλάδας (στο εξής: ειδικό μέτρο).
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Επιτροπή διαβίβασε το αίτημα της Ελλάδας στα άλλα κράτη μέλη, με επιστολές της 24ης Σεπτεμβρίου 2024. Με επιστολή της 25ης Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ελλάδα ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την αξιολόγηση του αιτήματος.
- (3) Η Ελλάδα διαθέτει ψηφιακή πλατφόρμα υπό την ονομασία myDATA. Οι οντότητες που υποχρεούνται να τηρούν λογιστικά αρχεία βάσει της ελληνικής νομοθεσίας οφείλουν να διαβιβάζουν δεδομένα συναλλαγών εσόδων και εξόδων στην εν λόγω πλατφόρμα. Η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα επιτρέψει τα δεδομένα από τα ηλεκτρονικά τιμολόγια να τροφοδοτούν απευθείας την πλατφόρμα myDATA. Ως εκ τούτου, οι πληροφορίες θα φθάνουν σε πραγματικό χρόνο και με υψηλό επίπεδο ποιότητας, καθιστώντας ευκολότερο και ταχύτερο για τη φορολογική διοίκηση τον εντοπισμό περιπτώσεων μη υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ ή υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ για χαμηλότερα ποσά. Επιπλέον, θα βοηθήσει τη φορολογική διοίκηση στην καταπολέμηση της κυκλικής ή αλυσιδωτής απάτης, επιτρέποντας την ταυτοποίηση των εμπλεκόμενων μερών εντός συντομότερου χρονικού διαστήματος.
- (4) Η Ελλάδα θεωρεί ότι η εφαρμογή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης δεν θα είναι υπερβολικά επαχθής για τους υποκειμένους στον φόρο, καθώς αποτελεί ήδη συνήθη πρακτική σε πολλούς τομείς της οικονομίας και καθίσταται υποχρεωτική στον

¹ EE L 347 της 11.12.2006, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Επιπλέον, η ηλεκτρονική τιμολόγηση θα διευκολύνει την έκδοση προσυμπληρωμένων δηλώσεων ΦΠΑ και θα επιτρέψει στους υποκείμενους στον φόρο να συμμορφώνονται ταυτόχρονα με περισσότερες από μία υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων, γεγονός που θα περιορίσει τόσο τα σφάλματα όσο και τις διοικητικές δαπάνες. Σύμφωνα με την Ελλάδα, το κόστος για τις επιχειρήσεις λόγω προσαρμογής στην ηλεκτρονική τιμολόγηση θα πρέπει να αντισταθμιστεί από τη μείωση του κόστους που σχετίζεται με την έκδοση, την αποστολή και την τήρηση τιμολογίων σε σύγκριση με την τρέχουσα κατάσταση, αλλά και από τα οφέλη για τους υποκείμενους στον φόρο, τα οποία προκύπτουν από τη βελτίωση των διαδικασιών τους μέσω της ψηφιοποίησης.

- (5) Στις 8 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τους κανόνες ΦΠΑ για την ψηφιακή εποχή². Με την εν λόγω οδηγία, η Επιτροπή προτείνει την τροποποίηση του άρθρου 218 και τη διαγραφή του άρθρου 232 της οδηγίας 2006/112/EK. Το Συμβούλιο, κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου ECOFIN της 5ης Νοεμβρίου, κατέληξε σε γενική προσέγγιση σχετικά με την πρόταση και θα ζητήσει εκ νέου τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πριν από την επίσημη έγκριση της πρότασης. Μόλις εγκριθεί, η πρόταση θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, εξαλείφοντας έτσι την ανάγκη αίτησης περαιτέρω ειδικών μέτρων παρέκκλισης από την οδηγία 2006/112/EK. Ως εκ τούτου, από την ημερομηνία κατά την οποία θα απαιτηθεί από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις εθνικές διατάξεις που ενσωματώνουν την προτεινόμενη οδηγία, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να παύσει να εφαρμόζεται.
- (6) Το ειδικό μέτρο δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα του πελάτη να λαμβάνει έντυπα τιμολόγια σε περίπτωση ενδοκοινοτικών συναλλαγών.
- (7) Το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τους επιδιωκόμενους στόχους, δεδομένου ότι περιορίζεται ως προς τον χρόνο και το πεδίο εφαρμογής. Επιπλέον, το ειδικό μέτρο δεν ενέχει τον κίνδυνο μετατόπισης της απάτης σε άλλους τομείς ή σε άλλα κράτη μέλη.
- (8) Το ειδικό μέτρο δεν θα έχει αρνητική επίπτωση στα συνολικά φορολογικά έσοδα που εισπράττονται στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης και δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 218 της οδηγίας 2006/112/EK, επιτρέπεται στην Ελλάδα να αποδέχεται τιμολόγια που έχουν εκδοθεί από υποκείμενους στον φόρο εγκατεστημένους στο έδαφος της Ελλάδας μόνον υπό μορφή εγγράφων ή μηνυμάτων σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 2

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 232 της οδηγίας 2006/112/EK, επιτρέπεται στην Ελλάδα να θεσπίσει διάταξη σύμφωνα με την οποία η χρήση ηλεκτρονικών τιμολογίων που εκδίδονται από υποκείμενους στον φόρο εγκατεστημένους στο έδαφος της Ελλάδας δεν υπόκειται στην

² COM/2022/701 final.

αποδοχή του αποκτώντος τα αγαθά ή του λήπτη των υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένος στο έδαφος της Ελλάδας.

Άρθρο 3

Η Ελλάδα κοινοποιεί στην Επιτροπή τα εθνικά μέτρα για την εφαρμογή των παρεκκλίσεων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2025 μέχρι την πρώτη χρονικά από τις ακόλουθες δύο ημερομηνίες:

- α) 30 Ιουνίου 2026· ή
- β) την ημερομηνία από την οποία τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν τυχόν εθνικές διατάξεις σχετικές με τη μεταφορά οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, ιδίως των άρθρων 218 και 232 αυτής, όσον αφορά τους κανόνες ΦΠΑ για την ψηφιακή εποχή, σε περίπτωση έκδοσης της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*